

Előfizetési díj:

Égés évre . . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . . 2 kor.
Rendszeres ár 20 fill.

Megjelenik minden
szerdán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

Peér Sándor

Kaposvár,
Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénsek, hirdet-
ések és nyilatkozatok.

Börmentetlen küldeményt
nem fogadunk el. Kézira-
tokot vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.
A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A férfi és nő szellemi egyenlőségéről.

Távol legyen tőlem, mintha én is azokhoz feltétlenül csatlakoznék, kik a nőt szellemi képességek és tehetségek dolgában a férfival egyenlőnek elismerni nem akarják, holott mégis a mi korunkban is vannak hölgyek minden nemzetnél, kik a tudomány szomjukat kimondhatatlan fáradalmakkal és nehézségekkel csillapítani törekednek. Nem teszi azt ugyan Darwin; de igenis úgy ítél a nőkről a mai férfi világ nagy többsége.

Sőt vannak nők is, kik a nővilágtól megtagadják a lángészt.

A híres Lange Helén maga is azon véleményben van, hogy még a legkésőbbi időkben sem lesz egyenlő a nő a férfival a lángész tekintetében. Így olvassuk ezt az ő könyvében: Intellektuelle Grenzlinien zwischen frau und mann.

Semmikép sem fogadhatjuk el Schopenhauer azon állítását, hogy a nőnél éppenséggel lehetetlen a lángész.

Ezen állítás egyenesen ellenkezik a történelemmel, amely világosan bizonyítja, hogy kiváló, nagy tehetségű sőt lángészű nőket minden kor és minden művelt nemzet tud felmutatni.

Mindennek dacára vannak igen sokan, akik tagadhatlan igaznak mondják, hogy a szellemi képességek dolgában maga a természet rövidítette meg a nő nemet; és hogy mégis valami oknak kell lennie, hogy a nők általában véve ki nem tűntek.

Igenis úgy okoskodnak, ezen jelenségnek nem egy, hanem sok oka is van. Az ember produktuma a tehetségnek, a nevelésnek és az életviszonyoknak. Hogy a nevelés

és a viszonyok megmérhetlen fontossággal bírnak: ezt tudja minden állattenyésztő és minden kertész. Hogy pedig e tekintetben az ember nem különbözik az állattól és növénytől: ezt már Plato előtt régen tudta Krösus, Lykurg és Homer.

Homer azt mondja, hogy a rabság az embert erényeinek felétől fosztja meg.

Krösus ezt tanácsolja Cyrusnak: parancsoljad meg, hogy a Lydiaiak köpenyegeik alatt szoknyát vegyenek fel és magas lábbelit; és parancsold meg, hogy fiaikat citerajátékra, énekekre és kalmárkodásokra tanítsák: akkor csakhamar meglátod, hogy a férfiakból nők lettek.

Lykurg nézetét, felfogását pedig Plutarch jellemzi, elbeszélvén egy történetet, amely nyilván nagy benyomást tett rá, mert műveiben több helyen tesz említést róla.

Lykurg, a spártai törvényhozó látván, hogy spártai polgártársai nagy erkölcsi elpuhultságban szenvednek, azon volt, hogy őket erősebb nevelésnek megnyerje. E célból két ugyanazon atyától és anyától származó kutyát nevelt fel. Az egyiket nyálánságra és tétlenségre, a másikat pedig vadászatra szoktatta. Az így felnevelteket nyilvános gyűlésre vitte be, ahol nyálánságokat tétetett fel, egyuttal pedig egy megfogott nyulat szabadon bocsátatott.

Midőn az egyik kutya azonnal a jó falatokhoz sietett, a másik pedig tüzesen a nyul után iramodott és azt el is fogta, így szólt Lykurg: Polgártársak! Látjátok, hogy mind a két kutya ámbár ugyanazon származásu, életmódjukban nagyon különbözőkké lettek és hogy a gyakorlat sokkal jobban vezet a jóhoz, mint a természet.

Hogy az életviszonyoknak nagy

befolyása van a lángész fejlődésére, ezt a történelem minden lapja bizonyítja.

De majdnem világosabban még tanúsítja a népek élete, hogy a viszonyok hatalmasabbak a tehetségnél is.

Külsőleg tekintve a Fellahegészen ugyanaz, a mi a régi egyiptomi ember; a mai szudáni arabs egészen ugyanaz, ami középkor hispaniai arab embere; az új görög teljesen ugyanaz, mint az ő görög.

És mégis miért nem végzik ugyanazt, amit őseik végeztek?

És miért van az, hogy azon Gallon és Germánok, akiket kétezer év előtt „barbároknak” neveztek a görögök és rómaiak: ma mégis a civilizáció élén állanak?

Azért van az úgy, mert valamely nép képességei nem egyedül a történelem folyamában, hanem a történelméhez képest — változnak.

A felhozottakból úgy hiszem, hogy maga a természet nem kisebb tehetségekkel és nem kevesebb lángésszel ajándékozta meg a nőt, mint a férfiakat; azonban a viszonyok arra kárhoztatták a nőnem, hogy szellemileg hátra maradt a férfiakhoz képest.

Általában véve neveljük a férfit a tudomány, a közélet, a nyilvánosság, a világ sublimis messzeleható céljai számára. Ellenben a nőt általában a háztartás, a férfi felvidulás kis és szűköru feladatai kedvéért.

Ugy vesszük a dolgot, hogy a leány nevelést mintegy maga a természet meghatározná, megszabná; és azután gögösen hirdetjük, hogy a nők között tudományos lángész nem található.

Ugyan kérem nem kellene csodálkozni azon, ha a dolog másképp állana?

Wiskovszky János

műkertész

== Kaposvárrott. ==

Ajánlja
dusan
fölszerelt
magánosoknál

faiskoláját,

parkírozásokat, fásításokat és minden a kertészeti szakmákba vágó munkálatokat.

Csokrok és koszorúk a legszebben és legjutányosabb áron készítenek és szállíttatnak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

jótállván az oltvány faji minőségéről is. Ajánlja rózsá és egyéb virág kertészettét. Elvállal uradalmaknál és

Bizony ép oly nagy csoda lenne az, mintha a vetőmag szék-
rénybe elzárva, virágot és gyümöl-
csöt hozna.

Vannak emberismerők, tapasztalt férfiak és psychologusok, akik azt állítják, hogy a nők — eltekintve egyéb ügyességeiktől — már abban is fényes észtehetségüket és értelmüket tanúsítják, hogy életcéljuknak a magas rangot, címet, pónzt, később pedig uralmat tekintik; és ezen céljuk elérése kedvéért megfelelő férjet megszerezni törekednek; és hogy ezen vadászatra, amely sokkal nehezebb, mint mi hisszük, — összes képességeiket és szellemi tehetségeiket felhasználják.

Avagy pedig őszintén beszélve, kicsoda tekintélyt, védelmet, címet, rangot, fényes jövedelmet szerezhet, nyerhet a nő (általában véve) máshol, a házasság útján kívül?

Ezen uton lehetnek kegyelmes, méltóságos stb. asszonyokká még a szegény származású nők is.

Azonban hány férfi van, akik csak pusztán szeretettől törekednek nagy tudományok megszerzésére. Vajjon a legtöbbet nem-e kenyér kereset, magas állás, rang, pénz-szerzés indítja ezen törekvéseire? Valóban isteneknek kellene lenniök a nőknek és nem embereknek, ha mások lennének, mint a milyenek! Oly téren, ahol az esélyek és sugallások csak némileg egyenlők voltak: igen gyakran felülmulta a férfinet a nőnem.

Mindennek dacára úgy látszik, hogy még távol van azon idő, amidőn majd nevetni fognak az

emberek azon, ma még nagyon elterjedt véleményen és hiten, mintha a nő szellemi ereje és produktivitása már a természetből kisebb lenne a férfénál; de úgy hiszem, hogy ez az idő mégis majd megérkezik és az utókor elismeri a férfi és a nő szellemi egyenlőségét.

Cselkő József.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő ur!

Persze, hogy megint itt vagyok Fonyódon!

Mert ha itt nem volnék, jeles levelem sem irhatnám innen.

De azért, hogy Fonyódon vagyok is, nem *fonnyadok* ám én sem meg más sem.

Mert itt nem a *fonnyadás*, nem az *enyészet felé való közeledés* áll a világ, hanem a legtisztább élet, egészség és idealizmus teremtette virágzás, mely sokszor még *szabad szerelemben* is megnyívanul; sőt nem ritkaság számba megy, hogy *gyümölcsöt* is megtermi a jövő nemzedék szaporítására, gyarapítására...

Jól van ez így, mert másképpen nincs, pedig régi igazság, hogy valahogyan csak kell neki lenni.

De azért itt sem minden színarany! Ennek az életnek is vannak keserűségei!

Nem minden szép asszonynak a férje olyan jámbor, birka természetű ember ám, hogy asszonykáját rábizza a szerencsére, a sorsra és csak addig terjedjen gondoskodása: „*Elmég, majd megjössz! Csak egészség legyen!*“

Vannak akik *gondosabbak*, — akár csak a jó pásztor.

Intézkednek, hogy valaki felügyeljen a

fiatal asszonykára, nehogy a tola-
kodók közül valamelyik szerencsésebbnek érezze magát a többen!

Intézkednek, hogy legyen *villámháritó* a veszedelmek elhárítására.

Erre azután legalkalmasabb az „*anyós*.“ Hogy is ne! Hiszen az *anyósok* olyanok mint a régi jó kisszolgált katona, aki nem egy, se nem két „*kapituláción*“ ment keresztül életében.

Igy azután pontos, mindenütt ott van ahol nem is kellene.

Szorgalmas, mindig akad tenni valója a fiatal asszony körül.

Gondos, soha nem hagyja magára, nehogy valami *teljesíthető kívánsága* legyen.

Argus szemei, — annélkül, hogy oda nézne is, — *meglátják* a *netán közeledő veszedelem*, a melyben az az érdekes, hogy *soha sem az asszonyka forog veszélyben, hanem mindig az otthon maradt hites férj telekkönyvileg nem biztosítható joga*.

Igy azután nem egy fiatal férj gondoskodik jó előre arról hogy neje *ki ne legyen téve a magánosság* *unalmas voltának*, a *tolakodók veszedelemes közeledésének*. De mint minden ezen a világon nem elégít ki teljesen, éppen úgy van ezen gondos intézkedéssel is.

Magvarán szólna, *ez a férjnek tetszik, de a nőcske szívesen elengedné*.

Emiatt azután sokszor fordulnak elő mulatságos esetek.

A napokban is megesezt, hogy egy ilyen *anyós* szárnyai alatt kibocsájtott ártatlan kis asszonykának erősen csapta a szelet egy, a *nők szemében* nem éppen megvetendő fiatal uracs.

Mondott neki olyan *sikamlós dolgokat*, hogy a nőcske ugyan nem *csuszott el még rajta*, de az *anyós* majd *hanyat vágta magát*.

A körülöttük elterülő cserjésben pedig mélabúsan búgta két *vadgerle szerelmi dalát*,

T Á R C A.

A kenyér.

Minap, hogy az utcán bolyongtam,
Egy koldusú állt elém,
Az srca sápadt, csupa rongyban
S könyörgő hangon szolt szegény:
„Uram, úgy éhezem és fádom,
Oh szánja meg nyomorúságom,
Nem órák multak, de napok
Hogy nem ettem egy falatot.

Egy-két krajcárt oda vetettem
S aztán folytattam utamat,
De tolvást ottan járt mögöttem
Egy üldöző bus gondolat:
Hát ez a gyermek, ez is érzi,
Mi ezrek szívét tépi, vérzi,
Mitől reng, forrong a világ,
A kenyér szörnyű nyomorát!

Hát van, kinek az anya keble
Midőn ajkától elszakad,
Már a nyomorral harcra kelve
Érted küzd betető falat?
Lát kéjt hajszolni, lát szeretni,
Minden másnak jut, neki semmi,
De mást se érez, mást se kér,
Egy gondolatja van: kenyér.

Hát vannak, kik ezért kinlódnak
A siriz egész éltén át!
Hát éhesek és jóllaktok
Igy oszlik ketté a világ!
Hát mind a bűn, piszok, gyalázat.
Hogy ember az emberre lázad,
Gyűlölség, atok kárhozat —
A betető falat miatt!

A földnek az áldott anyagondja
Száz alakban nyujt, óh kenyér,
S éhség, nyomor vár milliomon,
A mig ezer duslakodva él.
A kapzsi ember bűne-e ez?
Vagy vádám szálljon föl az égben
Mely azért ad áldásakép,
Hogy a pokol szolgája légy!

Incsedy László.

Cápa fogás.

(Egy haditengerész naplójából.)

— A „Somogyi Ujság“ eredeti tárcája. —

A Földközi tengerben jártunk.

Csöndes, nyugodt a tenger; alig egy órányira hagytuk el Malta szigetét és most egyenes vonalban haladunk Gibraltár felé. Manővereztünk. A „Kauvan“ hadi korvetta erősen vágja a vizet, amint teljes gőzzel siet.

Hirtelen egy magyar Adria hajó bukkant fel Tiszteletteljesen köszönti a hadihajót az öt megillető háromszoros zászlóbevonással, amire a mi korvettánk arisztokratikus leereszkedéssel vonja be lobogóját: egyszer. A hajót delfinek kisebb csapata kíséri. Kettő a mi hajónkhoz csatlakozik kísérő társnak, s egy jó darabon el is kísérenk bennünket, migmen egy nagyobb hal tetemén találnak lakmározni valót.

A manőverezés eközben kezdetét vette. A haditengert: egy ellenséges kereskedelmi hajó elfogtatása hosszas üldözés után. Dél-előtti tíz órakor megadták a jelet az üldözés megkezdésére: az első ágyulövést. Én

harmadmagammal — Keller önkéntes, meg egy vegliai halászbú — az első árbocnak nevezett felépítményen foglaltuk el megszokott helyünket a mitrailense-oknál, elbujva a páncélbódé mögé. Majd, amikor megkezdődött az általános tüzelés, megszólaltattam magam is a gépfegyvert, amely sisteregve szórta a lövegeket. Alig lőttem azonban vagy harmincat az az utálatos tengeri betegség erőit vett rajtam, s így helyemet a vegliainak engedtem át, aki most kész örömmel ült le a páncél mögé, mivel eddig úgy sem vett részt a harcászatban, hanem mint néző szerezelt.

Lassanként majdnem egyenként hallgattak el az öblös ágyuk, csak a hajó orrán bömbölt még egy hatalmas Krupp, míg végre az is belátta, hogy „jobb“ a békesség!

A győzelem a mi részünkön volt!...

Délután három óra után elkialtotta magát a háló f. dőlzetén, hogy „cápa uszik a hajó után!“ Több sem kellett a „győzelem“től ittas matrózoknak. Ugyis szenvedtek eleget, szorongtak velem együtt ezen a héten, azaz hogy azalatt a tízenöt nap alatt, amíg Malta szigetén állomásoztunk, egyetlen-egyszer volt szabad kimennünk a vért megtekinteni. Legalább most majd nyílik alkalom kipótolni az eddigi mulasztást. A bootsmann (örmmester) alig, hogy értesült a cápa megjelenéséről, előhozatta a cápa fogó horgot, amely majdnem egy méter hosszú erős vasrudból áll s amelyre egy jókora darab huskonzervet erősítettek. Egy hosszú, erős láncra kötötték a horgot, amelyen észrevéve a csalétket, a cápa villamgyorsan odauszott, hogy bekapja. De az utolsó pillanatban meggondolta a dolgot és csak

boldogok voltak; míg egyszer csak belebőgött a nádasok „bőlbőmbükéja“. Erre az anyós olyan vörös lett, mint a szegedi paprika, majd gutaütést kapott; mikor azután ennek okát kérdezte a „néni“-ből álló „garnizon“, azt felelte, hogy csak a szunyog csipte meg!

Oh ezek az átkozott szunyogok!

Mert vannak ám szunyogok is!

Sőt még talán ezek között is vannak szalmaörvények?

Ezt abból gondolom, mert csókjai nyomát bőven láthatjuk, a szép hölgyek nem valami tulságosan eltakart karjaikon, no meg a nyitva felejtett mell részein.

Oh boldog szunyogok!

Ő ellenük még az anyósok sem tudnak sikerrel „operálni“.

No de most egyenlőre elég lesz ebből ennyi.

Majd legközelebb megír-m, hogy miként nem itatja a hatóság a sétányok szomjas homokját, és miként esnek kétségbe az édes anyák, kis gyermekeik testi egészsége és élete miatt, mikor az értékben megszásszorosodott birtok boldog tulajdonosa, nem szunyog-ot, hanem valóságos tehén csordát hajt a fürdőző közönség közé, a legkellemesebb alkonyati órákban.

Na de most legyen már elég.

Isten önnel!

Igaz hive

Ven Csont.

H I R E K.

— **Államszámviteli vizsgáló.** Szabady János városi számvető az államszámviteli vizsgát jó sikerrel tette le a múlt napokban. Gratulálunk.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Borka Lajos kaposvári lakost ideiglenes

minőségű díjtalan számgyakornokká nevezte ki a kaposvári kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvetőséghez beosztással.

— **Gyilkosság.** Zrim Miklós és neje kuzmai lakosok még a múlt esztendőben átruházták összes vagyonukat sógor, illetve testvérükre. Raposa József, kikötőben maguk részére a holtiglani tisztesseges eltartást és gondozást. A békés együttélést jó ideig mi sem zavarta, néhány hónappal ezelőtt azonban Zrim Miklósék megbánták az átruházást és kérték Raposát, hogy adja vissza birtokaikat, ez azonban hajlandó erre nem volt, a miért is perrel kísérelték meg visszaszerezni, de így sem sikerült. E miatt azután örökös perlekedés volt a háznál, Zrim folyvást szidta feleségét, aki az átruházás kezdeményezője volt. Folyó hó 3-án este is egy ilyen perpatvar volt, a melybe beleszólt a már agyon fekvő Raposa is, a mien Zrimné annyira feldühödött, hogy egy a kúze ügyébe eső fejét ragadva öccse fejére vágott. Raposa védekezni akart, a mit látva Zrim, ő is reá rohant és feleségével addig ütötte-verte a szerencsétlent, míg az ki nem szenvedett. A csendőrség még az éjjel letartóztatta a tetteseket, akik tagadnak és egyik a másikra fogja a gyilkosságot. A vizsgálat megindult.

— **Verekedés.** Vaskó József rómaihegyi vincerlő hasonvévő 21 éves fia a múlt napokban pityókás állapotban tért haza szülői lakására. Édes apja nem valami szíves fogadtatásba részesítette, a miért ez egy lábst vágott apja fejére, majd reá rohanva, anyja kérése, könyörgése dacára folytatótni ke dte. Anyja férje segítségére sietett, de őt is jól megverte fia és újra apjára rohant. Ép akkor jött be nővére Gizella, aki látva szülei veszedelmét, a nálán lévő kapavál az apját a földön fojtogató testvére fe ére pár súlyos csapás mért, úgy hogy kénytelen volt apját elengedni. Ifjú Vaskó József sérülései súlyosak, jelenleg a kórházban ápolták. Feigyőgyulása után pedig majd a bíróság fogja jól megérdemelt büntetéssel sújtani.

— **Betörés.** Szednő Gizella kávéházi feliró Kossuth-téren lévő lakására f. hó 5-én éjjel ismeretlen egyén alkulcsal be-

hatolt és a szobában lévő szekrényt feltörve, abból egy készitaskát elloptott, a készitaskában szegény leánynak egy kettős fedelű aranyórája lánccal és 72 korona készpénze volt, amelyet szintén magával vitt. A káros házárve, észrevette a betörést, azonnal jelentést tett a rendőrségen. A betörést valószínűleg a viszonyokkal ismerős egyén követte el, a rendőrség ily irányban meg is indította a nyomozást, bárha ezideig sikertelenül is.

— **A vízvezeték átvétele.** A vízvezeték művek teljesen elkészülvén, az átvételi munkálatok megkezdésére július 10-ike tűzetett ki. A város képviseletében az átvételnél Németh István polgármester, Bereczk Sándor városi mérnök, dr. Kovács József tiszti ügyész, valamint a pénzügyi bizottság tagjai, az országos vízépítési bizottság képviselőjében pedig Farkas Kálmán műszaki tanácsos és Zarka Elemér mérnök lesznek jelen. Az átvétel több napot fog igénybe venni és a város kérésére lehetőleg Dépold Béla a kaposvári államépítészeti hivatal vezetője is részt fog benn venni.

— **Olcsóbb a marhahús.** Városunk néhány mészárosra tekintettel arra, hogy a marha árak jelentékenyen leszállottak, a husárát 8 fillérrel leszállították. Ami ugy-n édes kevés, pláne, ha tekintetbe vesszük, hogy Budapestben 22 fillérrel szállt le az ár, de hát a mi mészárosaink azt mondják, hogy Kaposvár még nem Budapest, ebben azután nekik van igazuk, így hát kénytelen-kelletlen mi is megnyugszunk.

— **Tanári vizsga.** Keresztes József és Juk Béla helybeli rom. kath. kaplának folyó 3-án Veszprémben fényes sikerrel letették a középiskolai hittanári vizsgát.

— **Megszokott minden.** Buzsáki Ferenc a „Korona“ vendéglőben szolgált rövid idő óta. Július hó 4-ére virradóra egyszerre csak eltűnt. Utiköltésűl magával vve a vendéglős 80 koronáját. A rendőrségnél feljelentvén, a nyomozást megindították, városunkban azonban nem találták, így körözését elrendelték.

— **Orgona vétel.** A helybeli rom. kath. templom részére orgona vétel végett küldött bizottság a pécsi országos kiállításra a kiállított orgonákat megsemmeltte. A bizottság az orgonákat kipróbálta több szakértő közbenjöttével és a legjobbnak talált orgona kiállítóját az ajánlat tételre felhívta.

— **Jégverések.** A múlt napokban megyénk legnagyobb részébe jéges óriási károkat okozott. Legnagyobb kárt Pátró, Porrogszentkirály, Nagybjom községekben okozott, amíg Kadarkút, Hedrahely, Gige községekben a kár kisebb méretű.

— **Gyanús haláleset.** Zsiros Lászlóné berényi lakos folyó hó 6-án ebédet vitt a mezőn dolgozó urának, otthon hagyva 5 éves Erzsike leányát. Haza érve lakosukat zárva találta, úgy hogy csak nagy nehezen tudott a szobába bejutni, a hol nagy rémületre kis leányát az ágyon fekvő már kihűltén találta. Miután a kis leánykának semmi baja előzőleg nem volt, annak megállapítására, hogy nem-e büntény forog fenn, a hatóság a tetem felboncolását elrendelte.

— **Törvény szünet.** A kaposvári kir. törvényszéknél a rendes nyári szabadságok folytán a törvényszünet folyó hó 1-ével megkezdődött és tart augusztus hó 1-ig. Ez idő alatt beérkező sürgős darabokat a kir. törvényszék szüneti tanácsa látja el.

— **Kutba esett gyermek.** Miczki István balatonrendi lakos 2 éves kis leánya Juliska, szülei távollétében magát a kutba addig nézegette, míg beleszedült. A szomszédok azonnal észrevették ugyan, de mire a mély kutból kivenni sikerült, már minden élesztési kísérlet hiába való volt. Szülei ellen gondatlanságukért a vizsgálat megindult.

— **Helyroigazítás.** A kaposvári iparos ifjuság önképző együletének a múlt héten

ügy oldalvást nézegette. Valószínűleg már megjárhatta ökelme ezeken a vizeken, mert semmi hajlandóságot sem mutatott rá, hogy a bár inycsiklandozó, de mindazonáltal gyanús falatot bekapja. Bármilyen üres is lehetett a gyomra, mégis félt hozzányulni az izletes falathoz, amely vesztét okozza. A cápa azonban hűsően követte a hadihajót, már három nap óta.

Végre, a negyedik nap hajnalán, a lánec csikorgogni kezdett, amint huxta az állat a még fedélzetlen levő részét lefelé.

Mindnyáján ott termettünk.

Tehát horogra került. Amint ott vergődött a tenger réme, a hatalmas cápa, igazán oly nyugodt érzéssel nézegettük nagy kinjait erőlködéseit, amelylyel a horogról szabadulni akart. Farkával oly magas hullámokat vert, hogy végignyaldosták az egész hátulsó fedélzetet.

Az izmos, erős dalmát fiuknak sem kellett sok kínáztatás, nekifogtak a szörnyeteg felhuzásához. Bizony, nehezen ment. Kivált közülük a veglián, amit „elerekialtásokkal mutatta magyarságát és ezáltal is ösztönözte amúgy is feldühödött társait. (Mi, altisztek, nem vettünk részt sohasem az ilyenfajta gyilkolásokban.) Mikor nagy nehezen felvonsozták, hatalmas farkával dühös csapkodásával szélszuzta a bajó vas-korlátját. Itt hamarosan hurkot vetettek a farkára meg a melluszonyaira, hogy ártalmatlanná tegyék. Majd hamarosan hozzáfogtak a még élő cápa szétdarabolásához. Elsősorban a farkát vágta le, hogy dühüket ezáltal is némileg csillapítsák. Majd a türelmetlenebbek hozzáfogtak a cápa felboncolásához.

Tudvalevő dolog, hogy a cápa rendkívül falánk állat és megeszik mindent, ami csak beér öblös torkán. Nagy nevetés közepette válogatták ki a lényeg üres gyomróból a különféle tárgyakat. Legtöbb volt abban cipő- és csizmatalp, azután szegek és több nyás, üvegpalack, ruhadarabok, egy „Portuguezas Marina“ sapka, két emberi kar maradványa egy koponyával egyetemben, meg egy uohányacsok tele dohánnyal... Természetesen, hogy minden talált tárgyat nem szoktuk eltenni arra az időre, hogy amikor keressük majd a „becsületes megtalálót“, előadjuk a gazdájának, hanem mindenki igyekezett magának egy-egy tárgyat szerezni, lévén a tengeréseknél az a babona, hogy a cápa gyomrában talált dolgokat épen olyan szerencsetárgynak tartják, mint némely helyen az akasztott ember kötelét (Nekem egy üvegpalack jutott, amely valamikor még Amerikában teljesíthette a szolgálatát, amit a fenékén levő cégjegyzésből következtettem).

A cápa hosszának lemerésénél öt és fél méter hosszúnak bizonyult, ami arra mutat, hogy e nösténycápa jól kifejtett példány volt. De boszuját azért kitöltötte elválasztott farka az egyik matrón, mert olyant vágott rajta, hogy leesett a lábáról... Ebből is kiviláglik az, hogy a cápa roppan szívós állat mert ezen ütés jó hét órával történt feldarabolása után.

A vérengzés befejezése után megmaradt párolgó testrészeket mind beleszórták a tengerbe. Hadd egyék meg a saját rokonai: a többi tengeri angyalok!

HORVÁTH REZSŐ, altiszt.

közölt felülíratásából tévedésből kimaradt Tatár Gusztáv, aki 10 koronát küldött a június 16-án megtartott nyári mulatságára. A rendező-bizottság ez uton mond köszönetet a szíves felülíratásnak.

— **Köszvényezés.** A »Balatoni halászléi részvény társaság« f. hó 18-án tartja meg Keszthelyen a »Hullám« szállodában évi rendes közgyűlését. Ezen közgyűlés egyik tárgya, a Széchenyi Imre gróf halálával megüresedett elnöki állás választás utáni betöltése is.

— **Körül hajózták a Balatont.** Az elmúlt napokban Kruhina báró, Gombánovics Gyula és Ák. s Badacsonból kiindulva egy kis halász csónakon, három nap alatt körülhajózták a Balaton tavát.

— **Az új végrehajtási törvényjavaslat** osztatlan elismerést és lelkesedést kelt a közönség körében. Végre egy régóta várt intézkedés a kisember védelmére! Még fontosabbá teszi azonban a javaslatot azon következése, hogy most immár a legszegényebb embernek is módjában lesz, ha sérvbajban, testi ferdeségben vagy efajta hasonló bajban szenved, hogy a Pollitzer ambulatorium, orvosi rendelőintézet (Budapest, Károly-körút 10, felemelet) szabadalmazott kötőszert és gummi-különlégeségeit megkérje magának. Aki e kérdés iránt érdekődik, forduljon bizalommal fenti címhez mely erről szóló tartalmas értekezését mindenkinek díjtalanul megküldi.

— **A »Zenélő Magyarország«** közkezdvelt zeneműfolyóiratnak a ma megjelent 338-ik füzeté, mint rendesen, gazdag érdekes zeneműújdonosságokkal bővelkedik. Tartalmazza: I. Lányi Ernő, »Lehullatta a juharfa levelét«, hangulatos műdalát. II. Heidberg Albert, »A román halász ábrándja« című zongoraművét. III. Dunn J. John, »Mexicó rózsája« rendkívül bájos, népszerű boston keringőjét.

Az ügyes, életrevaló folyóiratot, mely ma már majd csaknem minden magyar zene-család zongoráján feltalálható — felesleges ajánlanunk. Gazdag, értékes tartalma és mérsékelt árán, önmagát ajánlja; csak mérsékelt árúknak, kik nem ismernék, hogy egy negyedévesben 6 ilyen gazdag tartalmú 12 zeneoldalas füzet jelenik meg s így a legszebb zenemű újdonosságokat kapja az előfizető 3 korona negyedről előfizetésért.

Előfizetések az e számmal meginduló XIV. évfolyam 57-ik (III. július – szeptemberi) évfolyamára, a »Zenélő Magyarország« (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalához Budapest, VIII. József körút 22. sz. alá intézendők, honnan kívánatra a megjelent 337 füzet teljes, gazdag tartalomjegyzéke bérmentve megküldetik.

— **Miként juthatunk nagy jövedelemhez?** Kétségtelen, hogy ma, amidőn a huszadik század napról napra fokozódik, a legjövendőbb gazdasági foglalkozás a marha- és a baromfi-tenyésztés. Azonban szarvasmarhát nem mindenki tenyészíthet, de baromfit jóformán minden család tenyészíthet s ha nem is tenyészíti azt tojásból, tarthat, azaz csibe korában veszi azt s otthon hulladékokon nagyra neveli s így olcsón finom és tápláló húshoz, tojáshoz és tojásból juthat. Főként a pulyka tartása és nevelése jövedelmező. Maga a miniszter 3 év előtt országos felhívást intézett a közönséghez, hogy karolják fel jobban a jövedelmező pulyka-tenyésztést. És van is ennek a felhívásnak hatása. Ma sokkal nagyobb már a tenyésztési ág, mint 3 év előtt volt. Most Hreblyai Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő, régi és közkezdvelt gazdasági író tollából megjelent a »Pulyka-tenyésztés és értékesítése« című 140 oldalas s 48 képpel díszített munka, melynek megszerzését és az abban kitűnő magyarsággal adott

tanácsokat és utmutatásokat mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető 6 munka 3 koroná 20 fillér előleges beküldése mellett a szerzőnél Budapest. Városliget, Mezőgazdasági m. kir. múzeum.

— **Kitüntetett gyáros cég.** A Nemzetközi Sütőipari Kiállítás az »Alexin« zsírműveknek növényzsírgyártmányai egészen kiváló minőségeért és a vállalat nagy jelentőségeért a legnagyobb kitüntetést a »Grand-Prix«-t ítélte oda. Jól esik nekünk e kitüntetés, mert újabb bizonyossága annak, hogy a magyar töké és szakértelem nem marad hátra a külföld mögött, valamint az »Alexin« és »Kalács-Alexin« híre is már a haza határain túl is ismeretes és tiszteletet szerez a magyar iparnak. A kiállítás megnyitására József főherceg és Augusta főhercegnő ő fenségeik is legmagasabb elismeréssel nyilatkoztak az »Alexin«-ről. Az »Alexin« zsírművek tulajdonosa dr. Schindl és Társa cég Budapest. Gyár: Budafok.

GSARNOK

Mozaik.

(Képek az orosz világból)

Azon szavak közt, melyeket minden orosz naponta gépiesen, szinte öntudatlanul százszor is kiejt, ott van a fustjaki (boldogság) vagy niceera (semmisség), vagy jerunda (sötétség), vagy espucka (üres tojáshej).

Az orosz ember ezeket a szavakat használja éjjel, nappal, sőt álmában is. Ha elmondanak valami rettentő eseményt, pld. hogy a földrengés elpusztított virágzó városokat, megölt vagy lemészárolt százezer embert, nyugodtan meghallgatja, aztán megjegyzi, hogy fustjaki.

Ha megakarják ijeszteni, és azt mondják, hogy Oroszországban legalább 140 ezer ember el tömlöcökben és fogházakban, hogy nemsokára azt a törvényt hozza a második дума, hogy minden ti zességes embert láncra kell fű ni és szeges korbáccsal végigverni, akkor azt is könnyen veszi és legfeljebb annyit mond, hogy espucka. A magyarazata pedig ennek az, hogy minden iránt közömbös, neki nincsenek kívánságai nem azért, mintha bölcselkednék, hanem azért, mert az agya még el sem kezdett dolgozni.

Körülbelül egy éve annak, hogy Oroszországban lángra lobbant a forradalom tüze. Aki azokat a napokat átélte, sohasem fogja elfelejteni. De nevetni kell azon, hogy ennyi ezer ember oly könnyelműen vette a dolgot, és beszélt napról-napra haladó kormányról, a korhadt, régi uralomról, melynek huszonhét óra, vagy egy hét, vagy legkésőbb egy hónap alatt feltétlenül el kell pusztulnia. A megfontoltabb ember, aki látta ezt, egytől tudta azt is, hogy a folyamat, mely évekig, esetleg évtizedekig tart, hogy ez még csak a kezdet, hogy oly fogalmak, amelyek évszázadokon keresztül a vérbe mentek át, egy éjjel nem születhetnek meg. Azóta körülbelül egy év telt el, és most a megtorlás tüze kapott lángra.

Nincs vége a forradalomnak. Kissé furcsa mégis, hogy a helyzet mennyire megváltozott és hogy a közhangulat milyen változáson ment keresztül.

Ugyanazok akik tavaly tele torokkal hirdették a rendszer bukását, ma azt mondják, hogy voltaképpen egy pár eretlen fickó csinálta az egész hühöt, és hogy nem volt abban semmi komoly.

De mindenek dacára halad a forradalom és fejlődik, mindig új és új utakat tesz meg, új meg új embereket gyűjt zászlaja alá. Némely ember tévedése talán onnan van, mert a fősúlyt a munkásmozgalomra fektette és a parasztközmozgalmát alig vette figyelembe.

Oroszországban pedig a tömegek zömét ezek teszik.

És valóban, a forradalom halad. Csak figyelemmel kell kísérni a tudósításokat, melyeket az apró vidéki lapocskákban jelennek meg, csak el kell olvasni ezeket a tudósításokat. E történetek idegen fülnek talán jelentéktelenek, mi azonban, akik ismerjük az orosz parasztot, tudjuk, ez a paraszt mivé fejlődik egy-két esztendő múlva.

Az orosz parasztközmozgalmat sokat vártak a dumától és nagyon elkeseredtek azon, hogy semmit sem valósított ez meg. Az ő nézetük az, hogy mindennek a kormány az oka és ezért a kormányon bosszút kell állani. Csak-hogy mit tart ő. kormányának? A kormány kezdődik nála az első miniszterrel és végződik az utolsó zsandárral. Ez mind kormány. És mivel az első miniszterrel nem kerül össze, hát bosszúját az utolsó zsandáron tölti ki. Itt van például egy történetke Neuyi-Üzeremből. A parasztközmozgalmat az erdőkerülőket és elfogtak egyet a tömeg rá-rohant erre az egyre és ordítani kezdett:

— Miért kergetted szét a dumát?
Fiaim — felelte a kerülő, egész testében remegve — hiszen én ártatlan vagyok. Én csak azt teszem, amit nekem parancsoltak. És ami a dumát illeti, hát én vagyok-e a miniszter?

Mindegy — kiáltották a parasztközmozgalmak — te is velük tartasz.

A дума szétkergetése, majd újabb, eredménytelen szereplése annyira felizgatta a tömeget, hogy a helyi hatóságok leg-többször minden ok nélkül összevessék. Így egy Moszkvához közel álló faluban verekedés támadt egy katonára és egy polgár között egy esernyő vételénél. A zsandárok el akartak fogni a katonát, de a parasztközmozgalmat felbőszülve, meg akarták verni őket és az ottani csendőrségnek kellett közbe-lépnie. A parasztközmozgalmat ebbe nem nyugodtak bele és szétrombolták a csendőrség házat.

Egy más faluban véletlenül csendőrtiszt ment keresztül. A parasztközmozgalmat közönségre zúdították rá és a szó szoros értelmében megkövezték.

Megtörtént az is, hogy néhány dragonyos éjjel három duhajkodó legényt be akart kísérni. Mikor a falu népe ezt megtudta, dorongokkal támadt a dragonyosokra és szétkergette őket.

Hasonló esetekkel minden nap találkozunk. Azonban nemcsak a csendőrök, hanem a hivatalos személyek ellen is fordul a nép dühe. Az a paraszt, aki bármilyen módon segítségére van a tisztviselőknak, életveszedelemben forog. Lejatkik kis faluban a parasztközmozgalmat felgyújtották a boltos házat, mert a csendőrségnek szállást adott és a pápa házat is szétrombolták ugyanazon okból. Különösen letartóztatások alkalmából fordulnak elő zavargások. Ha valakit el akarnak fogni, a parasztközmozgalmat nem engedik. Hogy mennyire áthatja őket a forradalmi eszme, azt legjobban láthatjuk, ha végig nézzük a különböző vidékekről jövő értesítések. A faluról küldött híreket menesztettek a városokba, hogy küldjenek ki szónokokat. Isten legyen irgalmas, ha ez a paraszt egyszer észhez kap és fegyvert vesz a kezébe.

Itt tehát ép olyan kevésbé antisemita a mozgalom, mint akár Romániában sem. Hogy mégis a zsidók ellen fordul a nép dühe, azt csak onnan lehet megmagyarázni, hogy a hatóság tudja, hogy a felszított indulatnak valahogyan okvetlen ki kell törnie, maga tereli erre az órvénnyre a mozgalmat, úgy okoskodván, mint az egyszerű varga, aki insához vágó papucsával a belépő asszonyt találta és úgy vélekedett: az se baj...

De hiszen hogy is várhatna zsidóság kíméletet egy Stylopintól a kinek őreg-atyja, mint éppen most derült ki, Galicából bevándorolt pajeszos, káftanos lengyel zsidó volt.

Ante semita — antisemita...

Gáray Béla.

Nyilttér.*)

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kitérítendő, mindenelőnyt nélkülös.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetése véni, hogy a valódi »Kathreiner«-csakis zár, eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

1865. szám.

1907. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az igali kir. járásbírótság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy **Póór Sándor** végrehajthatónak, **Rajcsi Pál** végrehajtást aszenvedett elleni 80 korona tökekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (az igali kir. járásbírótság) területén levő Patalom községben fekvő a patalomi 42. sz. t.fkvben A + 42/a. 1. b. hrsz. (ház és rét hosszú rétben) a, felvett, **Rajcsi József, Erzsébet, Mária, Anna, Pál, Jutkánna, Rozália, Elek, Lajos és György** tkvi tulajdonát képező egész ingatlanra az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a alapján 882 K 90 fillérben megállapított kikiáltási árban elrendeltetik azaz, hogy az ezen ingatlanokra C 2. alatt özy. Rajcsi Józsefné javára bekebelezett özvegyi jogot az árverés nem érinti.

Társtulajdonosok az 1881. évi LX. t.-c. 157. és 158. §§-ban biztosított jogaikra figyelemztetettek.

A fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi július hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Patalom község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 88 K 29 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltótt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegálaltatni.

Kelt Igalban, 1907. évi április hó 13.-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

HÁSZ,
kir járásbíró.

Viczé László

szijgyártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

nyergeket, lószerszámrészeket
és bőrkenőcsöket.

Kaphatók nála nyárra a
bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb luksuszfelszerelések.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és magánházak részére.

Legújabb szabad. és enged.

„LUX”
acetylén gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különlegesség: önálló kis telepek. (Electrogének)

Csilláok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszeszre, és acetylénre, nagy választékban.

Motorok benzínre, gázra, nyersolajra, bármilyen célra.
Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára.

Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,
BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VÉZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Pollitzer Sérvambulatorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénntettek és amputáltak részére.
Budapest, IV., Károlyi-körút 10. (Főlemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi
vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

== Egyéni speciális kezelés. ==

Szabadalmazott sérvkötyűk már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet
szakorvosa által felkijelölésen teljesítve, áztatnak a pontosan és legnagyobb
titoktartás mellett eszközöltetnek. **Higiénikus cikkek** a legfinomabb
minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatón-
ként 2-16 koronáig.

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége”
című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak
ellenszerivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalan-
ul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15-52

Stock-Cognac Medicinal

CAMIS és STOCK

126-52

Fiumei (Barcola) cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 koroná 60 Allér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

Steiererssorság.

Tobelbad

gyógyfürdő
Grác mellett

Idény:

Május 1-től
Októberig.

330 méterre a
tenger színe
felett.

Két állomás.

Grác-tól 1 óra

kocsin.

Posta- és

távirat.

Kimerítő ár-
jegyzéket in-
gyen és bér-
mentve küld a
fürdő-
igazgatóság.

Tulajdonosa:

Dr. Blumauer

Sándor,

orvos tudor.

Rég ismert vastar-
talmu meleg víz-fürdő
Acélfürdő hőmérséke:
30° C. (25° R.) —
25° C. (20° R.). Enyhe
klíma, erős erdei le-
vegő kiterjedt tanyá-
erdők. Gyógyhatásai
Idegbetegségekre, u. m.
neurasténia, ideggyen-
geség, hátgerinccy-
geség, hystéria, gör-
csök, neuralgia stb. re.
Női bajokra: vérsze-
génység, bél-és hólyag-
koartosis stb. re. Na-
gyon ajánlatos lábba-
dozó betegek és gyer-
mek számára.

Gyógymódok: Gyógy-
külön- és közös me-
dence-fürdők. Meleg-
fűtő- és villamos-
fürdők. Massage. Víz-
gyógyászati kurák.
Napfürdők stb. Olcsó
lakások, tetszés sze-
rinti egyes szobák.
Kursalon, igen jó ét-
terem és kitűnő fürdő-
zene.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.